

Mål och Budget

Avesta Kommun 2023–2025

KF § 164
2022-12-19

Innehållsförteckning:

Det här vill vi uppnå	3
Vision - Avesta kan ännu bättre	3
Kommunövergripande mål	4
Stöd och omsorg	4
Barn och utbildning	6
Lokalsamhället	8
Medarbetare	12
Ekonomi	14
Särskilda beslut 2023–2025	15
Våra förutsättningar	18
Omvärlds- och nulägesanalys	18
Ett nytt ekonomiskt läge 2023	18
Höga pensionskostnader och höjt PO	20
Det nya pensionsavtalet ökar kostnaderna	21
Den höga inflationen förklarar de stora kostnadsökningarna	21
Arbetsgivaravgifter för 2023 höjs ytterligare	21
Avesta kommun	22
Kommunalskatt	22
Delårsrapport 2022	22
Disponering av resultatutjämningsreserven (RUR)	22
Befolkning	23
Demografi	24
Bostads-, mark- och hyresmarknad	24
Arbetsmarknad	24
Utveckling av försörjningsstöd	25
Personal	25
Pensionsavgångar	26
Kompetensförsörjning	26
Arbetsmiljö	26
Sjukfrånvaro	26
God ekonomisk hushållning	27
Finansiell analys	27
Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer	32
Så här ska vi arbeta för att nå vår vision och våra mål	36
Kommunens organisation	36
Styrprocess - årshjul	37
Styrprocess	37
Styrelsernas uppdrag	38
Uppföljning	38
Verkställighetsbevakning	39
Tidplaner	39
Interna förutsättningar	40
Den ekonomiska planen	41

Det här vill vi uppnå

Vision - Avesta kan ännu bättre

Avesta kommun ska vara en plats för alla, där vi både gör vår plikt och kräver vår rätt.

Hela den bygd som utgör Avesta kommun – Folkarebygden – ska erbjuda trygghet att bo och verka, att växa upp i och bli en del av. Starka band knyter samman stad, tätorter och landsbygd. Alla vi som bor här delar både utmaningar och möjligheter. Tillsammans kan vi skapa jämlika och hållbara lösningar.

Med den enskilda människan i centrum för politiken vill vi socialdemokrater och centerpartister verka tillsammans. Båda våra partier bärs av övertygelsen att varje människa har förutsättningar att utvecklas och finna sammanhang där hon är värdefull. Alla människor har lika värde. Varje invånare i Avesta kommun är viktig för oss.

Vår målbild är att Avesta ska vara södra Dalarnas och norra Västmanlands regioncentra med starkt näringsliv, attraktiva boenden, brett fritid- och kulturutbud och goda möjligheter att pendla kollektivt.

Blerta Krenzi
Socialdemokraterna Avesta

Gunilla Berglund
Centerpartiet Avesta

Kommunövergripande mål

GEH

För de mål och indikatorer som bedöms ha koppling till *God ekonomisk bushållning* finns denna symbol för verksamhets- och finansiella mål.

Övriga mål ger information om Avestas utveckling inom en rad områden.

Kommunfullmäktiges övergripande mål i perspektiven

Stöd och omsorg

Vision:

Avesta ska vara en trygg, jämlik och jämställd kommun. Där alla, oavsett ålder eller bakgrund, ges möjlighet att utveckla sina egna förmågor. En väl fungerande omsorg som omsluter alla från barn till äldre är kännetecknen för en välmående kommun. I Avesta kan människor känna sig trygga med att de får det stöd som de har behov av.

Mål

Ekonomisk och social trygghet

- Öka möjligheten till egenförsörjning
- Minska barnfattigdom

Indikator	2019	2020	2021	2022	Målnivå 2022–25
Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, <i>N31807</i>	7,0 (2018)	6,9 (2019)	6,3 (2020)	5,9 (2021)	Grönt: Minskat minst 0,7 procentenheter Gult: Minskat 0,5–0,6 procentenheter Rött: Minskat mindre än 0,5 procentenheter
Barn i befolkningen som ingår i familjer med ekonomiskt bistånd, %, <i>U31803</i>	12,7 (2018)	12,4 (2019)	11,9 (2020)		Grönt: Minskat minst 0,7 procentenheter Gult: Minskat 0,5–0,6 procentenheter Rött: Minskat mindre än 0,5 procentenheter
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%) <i>U40455</i>	40 (2018)	--	27 (2020)	35 (2021)	Grönt: Öka med minst 15 procentenheter Gult: Öka med 5 till 14 procentenheter Rött: Öka med 0 till 4 procentenheter

Mål

GEH

Vi ska ha en god och kvalitativ omsorg och alla kommunala boenden ska vara trygga och tillgängliga.

Indikator	2019	2020	2021	2022	Målnivå 2022–25
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende <i>U23401</i>	73	74	23		Grönt: 23,0 och lägre Gult: 54–24 Rött: 53 och lägre
Kön 2019 2020 2021					
Män	74	70	19		
Kvinnor	72	75	25		
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – helhetssyn, andel (%), <i>U21468</i>	86 (2018)	89 (2019)	90 (2020)	85 (2021)	Grönt: 94 och högre Gult: 88–93 Rött: 87 och lägre
Kön 2019 2020 2021 2022					
Män	86	89	88	88	
Kvinnor	86	89	91	84	

Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – helhetssyn, andel (%), U23471					76 (2018)	80 (2019)	74 (2020)	58 (2022)	Grönt: 86 och högre Gult: 78–85 Rött: 77 och lägre
Kön	2018	2019	2020	2022					
Män	68	74	76	45					
Kvinnor	79	83	73	65					
OBS! Ingen mätning 2021									

Indikator	2019	2020	2021	Målnivå 2022–25
Brukarbedömning gruppbostad LSS, brukaren trivs alltid hemma, andel (%), U28524	97	97	97	Grönt: 89 och högre Gult: 77–88 Rött: 76 och lägre
Kön	2019	2020	2021	
Män	100	95	94	
Kvinnor	90	100	100	

Mål

GEH

Ett bättre samlat stöd för ungas psykiska hälsa
- utveckla förebyggande insatser genom samordnade individuella planer

Indikator	2019	2020	2021	Målnivå 2022–25
Antalet samordnade individuella planer med samtliga professioner närvarande ska öka				
Bildning 0–24 år	55	49	55	
Omsorg 0–17 år	23	75	69	
Omsorg 18–24 år	6	1	5	Öka
BS/OS samtliga myndigheter ej deltagit	32	22	21	
<i>(Egen mätning)</i>				

Barn och utbildning

Vision

Barnen är vår framtid, en bra utbildning är grunden för förutsättningar till goda uppväxtvillkor. Vi ska vara ledande när det kommer till barnomsorg och utbildning. Varje elev ska ha möjlighet att nå kunskapsmålen utifrån sina förutsättningar. I Avesta kommun finns goda förutsättningar för ett livslångt lärande.

Barn och unga ska ha tillgång till en aktiv fritid, garanteras god psykisk och fysisk hälsa samt känna sig trygga i vår kommun. Avesta ska vara en kommun där våra barn och ungdomar ska få möjlighet att utvecklas och kunna bidra till samhällsbyggandet med sin kreativitet och sina lösningar. Avesta kommun ska sträva efter att bli en av Sveriges ledande skol- och förskolekommuner

Mål

GEH

Större andel grundskoleelever i årskurs 9 ska bli behöriga till gymnasieskolan

Indikator	2019	2020	2021	2022	Målnivå 2022–25
Heltidstjänster i förskolan, förskolläraexamen , andel %, N11043	28 (2018)	31 (2019)	32 (2020)	29 (2021)	Grönt: 41% och högre Gult: 32 – 40% Rött: 31% och lägre
Meritvärde åk 9, kommunala skolor 17 ämnen, kommunala skolor N15505	203	207	198	214	Grönt: 210 och högre Gult: 201–209 Rött: 200 och lägre
Kön 2019 2020 2021 2022 Män 191 191 177 201 Kvinnor 215 227 215 223					
Andel elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, gymnasiet, kommunala skolor, %, N15436	72,2	77,8	70,7	83,8	Grönt: 85-% och högre Gult: 70–84% Rött: 70 % och lägre
Kön 2019 2020 2021 2022 Män 75,9 75,4 67,8 83,8 Kvinnor 68,5 81,1 73,1 83,7					

Mål

GEH

Större andel av gymnasieeleverna ska slutföra studierna med examen eller studiebevis

Indikator	2019	2020	2021	Målnivå 2022–25
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, kommunala gymnasieskolor, andel % N17459	66,5	60,8	66,9	Grönt: 75% och högre Gult: 67–74% Rött: 67 % och lägre
Kön 2019 2020 2021 Män 64,1 55,3 59,5 Kvinnor 69,7 68,1 78,4				
Gymnasieelever med examen inom 3 år, yrkesprogram kommunala skolor, andel (%) N17453	73,8	77,1	73,1	Grön 78% och högre Gul 72%–77% Röd 71% och mindre
Kön 2019 2020 2021 Män 67,3 73,3 74,5 Kvinnor 88,0 83,3 69,6				

Indikator	2019	2020	2021	Målnivå 2022–25
Gymnasieelever med examen inom 3 år, högskoleförberedande program kommunala skolor, andel (%) <i>N17452</i>	80	76,6	78,1	Grön 78% och högre Gul 72%-77% Röd 71% och mindre, BS beslut
Kön 2019 2020 2021 Män 74,5 73,2 77,6 Kvinnor 84,5 80,6 78,7				
Mål				GEH
Barn och unga i Avesta kommun ska uppleva en hög grad av trygghet i skolan.				
Indikator	2019	2020	2021	Målnivå 2022–25
Elever ska känna sig trygga i skolan, positiva svar, åk 5, <i>N15557 tom 2021, N15613</i>		82,3	88,4	Grönt: 90 % och högre Gult: 75–89% Rött: 75 % och lägre
Kön 2020 2021 Män 85,0 91,0 Kvinnor 81,0 87,0				
Elever ska känna sig trygga i skolan, positiva svar, åk 9, <i>N15533 tom 2021, N15643</i>		74,4	74,6	Grönt: 90 % och högre Gult: 75–89% Rött: 75 % och lägre
Kön 2020 2021 Män 73,0 67,0 Kvinnor 77,0 81,0				
Elever ska känna sig trygga i skolan, positiva svar, gymnasiet åk 2, <i>N17648 tom 2021, N17648</i>		79,4	94,3	Grönt: 90 % och högre Gult: 75–89% Rött: 75 % och lägre
Kön 2020 2021 Män 82,0 94,0 Kvinnor 78,0 94,0				

Lokalsamhället

Vision

Avesta är en stark och hållbar tillväxtkommun, ekologiskt och socialt och ett breddat näringsliv. Vi är en inkluderande, tillgänglig och demokratisk kommun där alla människor har möjlighet att delta i samhällslivet, känna trygghet och en god livskvalitet. I Avesta finns ett brett utbud av arbetstillfällen, attraktiva boenden, bra kommunikationer och infrastruktur samt goda möjligheter till en aktiv fritid.

Tillgänglighet, demokrati, bo och verka, brukare och invånare

Mål

GEH

Avesta ska vara en tillgänglig kommun
- Det ska vara enkelt att komma i kontakt med Avesta kommun

Indikator	2019	2020	2021	Målnivå 2022–25
E-post, svar på en enkel fråga inom en dag, andel % (U00442) 2019–2020, 2021-egen mätning	93	98	100	Grönt: 86 och högre Gult: 81–85 Rött: 80 och lägre
Svar på frågor vid kontakt med kommunen N00647			74,2	Grönt: 75 och högre Gult: 65–74 Rött: 64 och lägre KOLADA
Gott bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen N00640			84,6	Grönt: 84,6 och högre, Gult: 78–84,5 Rött 77,9 och lägre

Mål

GEH

Demokratin ska utvecklas
- invånarna i Avesta ges möjlighet till aktivt inflytande genom medborgardialog

Indikator	2019	2020	2021	Målnivå 2022–25
Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter är bra, andel (%) N00669			20,4	Grönt: mer än 22 Gult: 16,1–21,9 Rött: 16 och lägre
Kön 2021 Män 19,0 Kvinnor 22,3				

Mål

GEH

Alla invånare ska uppleva att det känns tryggt att bo, verka och leva i Avesta

Indikator	2019	2020	2021	Målnivå 2022–25
Kommunen är en bra plats att bo på, medborgarundersökning, N00667			91,0	Grönt: 95,1 och högre Gult: 89,1–95,0 Rött: 89 och lägre
Kön 2021 Män 90,7 Kvinnor 91,3				

Mål

Ett samhälle fritt från våld - förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer

Indikator

Upprätta en kommunövergripande handlingsplan mot våld i nära relationer, klar år 2022

Mål

Motverka segregation och hemlöshet

Indikator

Upprätta en kommunövergripande handlingsplan mot segregation och hemlöshet, klar år 2022

Mål

GEH

Nöjda invånare och brukare

Indikator**2019****2020****2021****Målnivå 2022–25**

Kommunen sköter sina verksamheter bra, andel %
N00668

Kön 2021
Män 81,6
Kvinnor 84,4

83,0

Grönt: 85 och högre
Gult: 73,6–84,9
Rött: 73,5 och lägre

Fritid och kultur**Mål**

Invånarna i Avesta kommun ska känna att de har tillgång till en aktiv fritid

Indikator**2019****2020****2021****Målnivå 2022–25**

Bra möjligheter att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar, andel %, N00596

Kön 2021
Män 90,4
Kvinnor --, för liten andel svarande

89,4

Grönt: 83 och högre
Gult: 71–82,9
Rött: 70,9 och lägre

Mål

GEH

Ett brett och varierat kulturliv med levande besöksmål

Indikator**2019****2020****2021****Målnivå 2022–25**

Kommunens arbete för att främja det lokala kulturlivet är bra, andel % N00594

Kön 2021
Män 72,1
Kvinnor 64,8

68,8

Grönt: 60,6 och högre
Gult: 40–60,5
Rött: 39,9 och lägre

Långsiktigt hållbar ekologisk utveckling				
Mål				
En långsiktig hållbar ekologisk utveckling				
Indikator	2019	2020	2021	Målnivå 2022–25
Återvinning av hushållsavfall genom materialåtervinning (%) <i>mat- och restavfall</i> <i>(inklusive kontor, affärer, industrier mm), grovavfall, trädgårdsavfall, hushållsavfall som omfattas av producentansvar, U07414</i>	35 (2018)	37 (2019)	37 (2020)	Öka
Insamlat kommunalt avfall totalt , kg/invånare, U07801 lågt värde=bra	507 (2018)	502 (2019)	601 (2020)	Minska
Insamlat mat- och restavfall, kg/invånare, U07482 lågt värde=bra	230 (2018)	228 (2019)	207 (2020)	Minska
Insamlat förpackningar och returpapper, kg/invånare, U07483 högt värde= bra	60 (2018)	63 (2019)	55 (2020)	Öka
Antal hemkomposterare minska - Antal kunder - Antal ton <i>Egen mätning</i>	870 156	891 160	891 160	Minska
Mål				
Avesta kommun ska sträva att bli helt fossilfri i sina transporter				
Indikator	2019	2020	2021	Målnivå 2022–25
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel %, U00502		15,1	18,2	Grönt: 62,0 och högre Gult: 25,1–61,9 Rött: 25,0 och lägre
Långsiktigt hållbar social utveckling				
Mål				
En långsiktig hållbar social utveckling				
Indikatorer:	2019	2020	2021	Målnivå 2022–25
Demografisk försörjningskvot, N00927 Kön 2019 2020 2021 Män 0,84 0,85 0,87 Kvinnor 0,94 0,96 0,97	0,89	0,91	0,91	Grönt 0,85 och lägre Gult 0,86–0,93 Rött 0,94 och högre
Trångboddhet i flerbostadshus, norm 2, mer än 2 personer per rum, kök och vardagsrum oräknade, N07907 Kön 2019 2020 2021 Män 22,9 22,1 20,9 Kvinnor 20,5 19,7 18,3	21,7	20,9	19,6	Grönt 12,5 och lägre Gult 12,6–18,6 Rött 18,7 och högre
Mål				
Avesta växer genom att erbjuda attraktiva och hållbara boendemiljöer				
Indikator	2019	2020	2021	Målnivå 2022–25
Antalet färdigställda bostäder per år, totalt i kommunen, 400 under mandatperioden				Grönt 100/år och fler Gult 70–99/år Rött 69/år och färre
– Antal bostäder i flerbostadshus	10	0	22	
– Antal enbostadshus	21	23	13	
– Antal kommunala boendeplatser, särskilda grupper <i>Egen mätning</i>	0	36	6	

Mål				
Fler nya arbetstillfällen				
Indikator	2019	2020	2021	Målnivå 2022–25
Antal arbetstillfällen, dagbefolkning, SCB arbetsmarknadsstatistik dagbefolkning	10 558 (2018)	10 741 (2019)	10 408 (2020)	Grönt: öka minst 50/år Gult: öka 1–49/år Rött: minskar
				GEH
Mål				
Bättre näringslivsklimat				
Indikator	2019	2020	2021	Målnivå 2022–25
Öppna jämförelser Företagsklimat, Nöjd Kund Index, NKI, U07451	80	77	78	Grönt 76 och högre Gult 73–75 Rött 72 och lägre

Medarbetare

Vision

Avesta kommun ska vara en attraktiv och utvecklande arbetsgivare som erbjuder ett hållbart och jämställt arbetsliv. En god fysisk och psykosocial arbetsmiljö präglar våra verksamheter och medarbetarnas möjlighet till inflytande och delaktighet är en självklarhet.

Mål

GEH

Ett tydligt och bra ledarskap som skapar delaktighet och en god arbetsmiljö

Indikator	2019	2020	2021	Målnivå 2022–25
HME – Hållbart medarbetarengagemang - Ledarskap - Motivation - Styrning - Totalindex <i>U00200, U00201, U00202, U00203</i>				80 samtliga delindikatorer
Kön: Män: Kvinnor:				

Mål

GEH

Sjukfrånvaro inom kommunen ska minska

Indikator	2019	2020	2021	Målnivå 2022–25
Sjukfrånvaron för 12 månaders period %, medarbetare, <i>N00090</i>	7,3	8,9	7,9	7%
Kön 2019 2020 2021				
Män -- 5,3 4,9				
Kvinnor -- 9,9 8,7				

Mål

GEH

Avesta kommun är Sverigeledande när det gäller andelen månadsavlönade som arbetar heltid

Indikatorer:	2019	2020	2021	Målnivå 2022–25
Heltidsresan				
Heltidsanställda månadsavlönade, kommun, andel % (<i>N00206</i>)	94	95	96	Oförändrat/högre
Kön 2019 2020 2021				
Män 94 96 97				
Kvinnor 94 94 96				
Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel % (<i>N00209</i>)	76	77	78	Öka
Kön 2019 2020 2021				
Män 89 91 89				
Kvinnor 72 73 75				
Arbetad tid utförd av visstidsanställda timavlönade, kommun, andel (%) (<i>N00205</i>)	7	8	8	Minska
Kön 2019 2020 2021				
Män 8 11 10				
Kvinnor 6 7 7				

En jämställd lönesättning

Indikator	2019	2020	2021	Målnivå 2022–25
<p>Jämställda löner – lönekartläggning</p> <p>Lönekvot/kön för anställda med månadslön Totalt</p> <p>Nivå 3 (bland annat undersköterska, boendestödjare, stödassistent, barnskötare, elevassistent, badmästare, anläggningsarbetare, kock)</p> <p>Nivå 5 (bland annat administratör, undersköterska samordning, socialpedagog, lärare obehörig, tekniker IT, förste kock)</p> <p>Nivå 8 (bland annat handläggare/generalist, ingenjör, byggnadsinspektör, socialsekreterare barn och unga, lärare och förskollärare med ämnesansvar/arbetslagsledare, skolsköterska)</p> <p>Nivå 10 (bland annat enhetschef, handläggare/strateg/ utvecklare, arkitekt, förstelärare)</p> <p><i>Nivåer grundar sig på den arbetsvärdering som används. Nivåerna är valda utifrån att de innehåller flera stora yrkesgrupper, både män och kvinnor samt yrken inom olika områden och förvaltningar. (Egen mätning)</i></p>				<p>100% (+/-2%) Samtliga nivåer</p>

Kommunfullmäktiges övergripande mål i perspektivet

Under rådande ekonomiskt läge finns det många osäkerhetsfaktorer som innebär att ett avsteg från planperiodens (2022–2025) mål i perspektivet god ekonomisk hushållning blir svårt att undvika. Med nuvarande kunskap om inflation, kostnadsökningar och en stramare ekonomi sänks därför ambitionsnivån tillfälligt för att skapa rimliga förutsättningar att arbeta långsiktigt med ekonomin. För att vara transparent finns fortfarande den uppsatta planperiodens mål specificerade under *Målnivå 2022–2025* för respektive mål och i löptext kan de specifika målen för 2023 utläsas.

Ekonomi				
Mål				GEH
Resultatnivå:				
Kommunens resultat ska för perioden 2022–2025 i genomsnitt uppgå till minst 1,0 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Resultatet används för att stärka det egna kapitalet, finansiera investeringar samt skapa handlingsberedskap för oförutsedda händelser.				
På grund av det ekonomiska läget sänks resultatnivån kortsiktigt för perioden 2023–2025. För år 2023, 0%, 2024, 0,5% och 2025, 2,1%. Genomsnittet för perioden uppgår till 0,9 procent.				
Indikator	2019	2020	2021	Målnivå 2022–25
Resultat, andel av skatteintäkter och generella statsbidrag, %	2,0	6,0	7,5	2022 1,0 Genomsnitt 0,9 2023–2025
Mål				GEH
Soliditet:				
Soliditeten för kommunen ska visa en positiv utveckling under perioden för att skapa förutsättningar för en långsiktigt stark ekonomi.				
Trots de lågt budgeterade resultaten kommer soliditeten kunna öka något.				
Indikator	2019	2020	2021	Målnivå 2022–25
Soliditet, kommunen, %	-2	7	17	Öka
Mål				GEH
Investeringsverksamhet:				
Finansiering av investeringar ska ske genom nyttjande av de skattemedel som återstår när den löpande driften har finansierats och likvida medel.				
Självfinsieringsgraden ska under planperioden uppgå till 100%. Finansiering kan kortsiktigt ske genom upplåning.				
På grund av det ekonomiska läget sänks graden av självfinansiering kortsiktigt för perioden 2023–2025. Det kortsiktiga målet är en självfinansieringsgrad som har ett genomsnitt som uppgår till 57 % för perioden.				
Koncernens lånetak ska maximalt uppgå till 78 000 kr/invånare.				
Indikator	2019	2020	2021	Målnivå 2023–25
Självfinsieringsgrad investeringar, kommunen, %	50	100	100	57
Låneskuld per invånare, koncernen	51 340	55 924	60 435	Max 78 000kr/invånare

Särskilda beslut 2023–2025

<i>Belopp i tusentals kronor, om inte annat anges</i>	2022	2023	2024	2025
Ramar är justerade för löneavtal till och med 1 april 2022				
Kommunfullmäktige:				
Tillfälliga medel				
Allmänna val/EP-val	250		250	
Utbildning nyvalda		500		
Fullmäktigeberedning	100	100	100	
Ramförändring				
Kommunrevision	100			
Partistöd, senast reviderat 2018		70		
Kommunstyrelsen:				
Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund, inkl. pensionskostnader	32 871	34 206	35 534	36 715
Tillfälliga medel				
Kommunövergripande				
Framtid Avesta	3 000	2 000	2 000	2 000
Offentliga miljöer och infrastruktur, KS § 46 2012	4 000	3 000	3 000	3 000
Myggprojekt	250	250	250	250
Dalapop	120	120	120	120
Dietist, projekt 18 månader	305			
Projekt E-handel, projektledare	550			
Utredning energiproduktion/energiförbrukning	250			
Förstärkning, ekonomiskt läge 2023		300		
Utvecklingspott	7 600			
Teknisk service				
Avgiftsfri kollektivtrafik	-500			
Ramförändring - verksamhet				
Lönenämnden	216	0	0	138
Upphandlingscenter, Falun Borlänge Regionen	56	59	62	65
E-handel	325			
IT, ökade licenskostnader	700			
Digitalisering	2 000			
Servicepunkt Horndal/Krylbo	725			
Tekniskt utskott:				
- Invasiva växter, offentlig toalett, reservkraft	1 260			
Parker/grönytor/lekparker driftkostnader för nyinvestering	150	150	150	150
Förbifart Fors, lägre totalkostnad	-340			
Personalförstärkning teknisk service	1 000			
Ramminskning KS/TU		-8 000		
Driftkostnad Älvnäs		900		
Lokalhyra beredskapslager		200		
Utomhusbad, centrala Avesta			start 2024	
Höjda sociala avgifter pension		3300		
Internränta ökning 0,5%		1 184		
Summa ramförändring	6 092	-2 207	212	353

Omsorgsstyrelsen:	2022	2023	2024	2025
Tillfälliga medel				
Ökat försörjningsstöd f busskort	500			
Förstärkning, ekonomiskt läge 2023		4 000		
Ramförändring				
Ramförstärkning	2 000	5 000		5 000
LSS-boende, nybyggnation	1 000			
Enheten Arbete och sysselsättning	1 500			
IFO, barn och familj	5 000			
Hysesökningar, GBAB-fastigheter			750	
Höjda sociala avgifter pension		12 773		
Internränta ökning 0,5%		520		
Gruppbostad Månsbo, hyra, personal och övrig drift			8 000	1 100
Summa ramförändring	9 500	18 293	8 750	6 100
Bildningsstyrelsen:	2022	2023	2024	2025
Tillfälliga medel				
Skol IF	150	150	150	150
Friluftsbad, upprustning	500			
By skola	900	900	900	
Förstärkning, ekonomiskt läge 2023		4 000		
Ramförändring				
Ramförstärkning	5 000	5 000		5 000
Förskola centrala Avesta, 8 avd	3 500	600		
Skogsbo skola utbyggnad ökad hyreskostnad	3 250			
Lärcentrum, lokalkostnad + drift	700			
Hysesökningar, GBAB-fastigheter	656	380	400	800
IT-investeringar, kapitaltjänst	325	325	325	
Kostenheten, ökade livsmedelskostnader	500			
Älvpromenaden, drift/skötselkostnader belysning, snöröjning	100	100		
Föreningsstöd	1 000			
Vuxenutbildning	1 000			
Johan-Olovskolan lokaler		450	450	
Verket		300		
Höjda sociala avgifter pension		17 774		
Internränta ökning 0,5%		616		
Summa ramförändring	16 031	25 545	1 175	5 800
Västmanland-Dalarna Miljö och Byggnadsnämnd	2022	2023	2024	2025
Tillfälliga medel				
Flytt nya lokaler	295			
Ramförändring				
Kommunbidrag, Avestas andel, uppräknig	587	753	771	810
Hyreskostnad, nya lokaler, Avestas andel	265			
Höjda sociala avgifter pension		1 198		
Internränta ökning 0,5%		15		
Summa ramförändring	852	1 966	771	810

Finansförvaltning	2022	2023	2024	2025
I finansnettot ingår:				
Kreditavgift från Gamla Byn AB, AIAB, VAAB 0,3 % av lånestocken, tkr	4 200	4 500	4 800	4 900
Löneavtal och pensioner, (MKR)	95	158	202	224
Investeringar - ramförändring - avskrivningar				
Tekniskt utskott	2 500	1 733	2 283	2 033
IT-enheten	700	900		
Bildningsstyrelsen	146	32	166	280
Omsorgsstyrelsen	46		97	
Älvpromenaden	403	403		
Summa	3 795	3 068	2 546	2 313

Våra förutsättningar

Omvärlds- och nulägesanalys

Ett nytt ekonomiskt läge 2023

I juni 2022 togs beslut om mål och budget för 2023–2025 av kommunfullmäktige i Avesta kommun. Resultatnivån beslutades uppgå till 1,0% av skatter och generella statsbidrag, vilket motsvarar ett positivt resultat om 15,6 miljoner kronor. Från det att detta budgetbeslut togs och fram till denna revidering har de ekonomiska förutsättningarna kraftigt försämrats. Inflationen har nått nya nivåer, prisbasbeloppet räknas upp, räntor och pensionskostnader ökar och SKR bedömer i oktober att landet går in i en längre lågkonjunktur än väntat. Exakt hur stor påverkan de nya förutsättningarna har för kommunens ekonomi är i skrivande stund oklart. Prognosen för år 2023 är att det med dagens förutsättningar beräknas krävas arbete för att ha en ekonomi i balans och i paritet med uppsatt resultatkrav för år 2023. Hur omfattande arbete som behöver genomföras för att inte ha ett negativt resultat år 2023 kommer utkristalliseras i närtid och beslutas separat. I nedanstående rubriker tas de största förändringarna från juni till oktober upp, utifrån SKR cirkulär 22:37, 2022-10-20.

Sverige går in i en längre lågkonjunktur

Utfallen för svensk inflation har nyligen varit överraskande höga. Den oväntat höga inflationen har definitivt lyft inflationsutsikterna på kort sikt, men i hög grad även för de kommande 12 månaderna. Samtidigt har en mycket brant ränteuppgång synts de senaste månaderna, huvudsakligen drivet av centralbankernas höjda styrräntor. Pris- och ränteuppgångarna blir därmed större än vad vi räknat med i tidigare prognoser. Frågan är inte längre ”om” Sverige går mot en lågkonjunktur utan ”hur snart” vi når dit, samt hur djup den blir. SKR:s prognos är att svensk BNP faller nästa år. Detta medför att den postpandemiska återhämtningen för arbetsmarknaden bryts. Antalet sysselsatta kommer att minska och arbetslösheten beräknas ligga på knappt 8,5 procent 2023–2024. I SKR:s framskrivning räknar de med att BNP- och timtillväxten repar sig under 2024, men att konjunkturen stärks mer påtagligt först 2025.

Mycket svag konjunkturutveckling antas medföra sjunkande räntor redan nästa år. Trots detta kommer ränteläget då att vara betydligt högre än de senaste åren. Den långa eran av oerhört låga räntor är över. På samma sätt kommer konsumentpriserna totalt sett – efter rekordsnabba ökning 2021–2023 – inte heller falla tillbaka till gamla nivåer. Trots att SKR räknar med att inflationen sjunker snabbt nästa år lär ekonomins aktörer få leva med bestående högre priser på många varor och tjänster.

Tabell 1. Nyckeltal för den svenska ekonomin

Procentuell förändring om inte annat anges

	2021	2022	2023	2024	2025
BNP*	4,9	2,6	-0,7	1,8	2,8
Sysselsättning, timmar*	2,2	1,8	0,3	1,4	1,3
Relativ arbetslöshet, procent	8,8	7,5	8,4	8,4	8,2
Timlön, Nationalräkenskaperna	2,7	3,6	3,2	3,3	3,4
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	2,6	2,9	3,2	3,3	3,4
Inflation, KPIF	2,4	7,5	5,0	1,5	1,7
Inflation, KPI	2,2	8,3	7,1	1,1	1,4
Befolkning, 15–74 år	0,0	0,4	0,5	0,5	0,5

*Kalenderkorrigerat.

Den svenska BNP-tillväxten bromsar in och blir negativ 2023. Även antalet arbetade timmar bromsar in. Därefter tar konjunkturen fart igen. Det är den högre inflationen som urholkar köpkraften, den är 7,5 procent i år och 5,0 procent 2023. Arbetslösheten stiger något men går till 8 procent som årsgenomsnitt 2025.

Källa: Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och Regioner.

Kraftig urholkning av skatteunderlaget

I reala termer växer skatteunderlaget med 0,9 procent per år 2022–2025, att jämföra med de senaste tio årens genomsnitt på 1,8 procent. År 2023 faller köpkraften med 2,7 procent; intäkterna beräknas reallt sett bli kraftigt lägre än föregående år. Detta tapp är varaktigt och kommer kräva minskade utgifter framöver om inte statsbidragen höjs ordentligt.

Den höga prisuppgången i kommunsektorn beror dels på högre insatspriser och dels på ökade pensionskostnader. Pensionskostnadens ökning har två förklaringar. Det nya avtalet AKAP-KR är något dyrare än tidigare avtal, men till största del beror ökningen på en ny värdering av sektorns pensionsskuld. De förmånsbestämda avtalspensionerna är värdesäkrade med prisbasbeloppet, vilket betyder att pensionsskulden växer när prisbasbeloppet höjs.

Sammantaget för perioden gör SKR bedömningen att skatteunderlaget inte räcker till att finansiera en växande kommunal verksamhetsvolym i linje med den senaste tioårsperioden. Samtidigt är den demografiska utmaningen framöver större än tidigare, de i arbetsför ålder behöver försörja allt fler (yngre och äldre). Särskilt de ökade behoven av omsorg och vård av äldre kräver allt större resurser.

Tabell 2. Skatteunderlag

Procentuell förändring

	2021	2022	2023	2024	2025
Nominellt skatteunderlag	5,3	5,2	4,0	4,5	4,1
Prisökning	2,9	3,6	6,0	3,9	-0,2
Reallt skatteunderlag	2,6	2,0	-2,7	0,6	4,4

Skatteunderlaget ökar som snabbast 2021 och 2022. Därefter bromsar ökningen in, speciellt 2023. Priserna för kommunsektorn ökar kraftigt, främst 2023. Det får effekten att det reala skatteunderlaget faller med 2,7 procent 2023. Därefter ökar det igen. Men reallt är ökningen framöver under det historiska genomsnittet.

Källa: Pensionsmyndigheten och Sveriges Kommuner och Regioner.

Kommunal verksamhet, sammanvägt prisindex

Jämfört med prognosen i augusti har nu prisbilden reviderats upp. Innevarande år antas nu en högre prisökning för övrig förbrukning samtidigt som kostnaden för den förmånsbestämda pensionen är högre. Den totala ökningen av prisindex för kommunal verksamhet (PKV) 2023 är 6 procent, och jämfört med prognosen från augusti är ökningen 0,25 procentenheter, där såväl timlöner, PO som inflationen drar åt samma håll. För 2024 tar ökningen av pensionskostnaden och nedgången i inflationsprognosen ut varandra och PKV blir oförändrat jämfört med föregående prognos. I dessa beräkningar syns också en kraftig minskning av pensionskostnaderna 2025 vilket gör att arbetskraftskostnaderna enligt PKV förväntas minska något, trots att timlönerna ökar med 3,4 procent enligt prognosen.

Tabell 7. Prisindex för kommunal verksamhet (PKV)

Procent

	2022	2023	2024	2025	2026
Arbetskraftskostnader*	2,5	6,9	4,3	-0,2	3,8
Övrig förbrukning	6,5	4,1	2,4	2,5	2,7
Prisförändring, %	3,7	6,0	3,7	0,7	3,4

*Inklusive förändringar i arbetsgivaravgifter.

Stora ökningar av pensionskostnaderna innebär stora kostnadsökningar i kommunerna 2023 och 2024. Effekten av den höga inflationen väntas bli störst 2022.

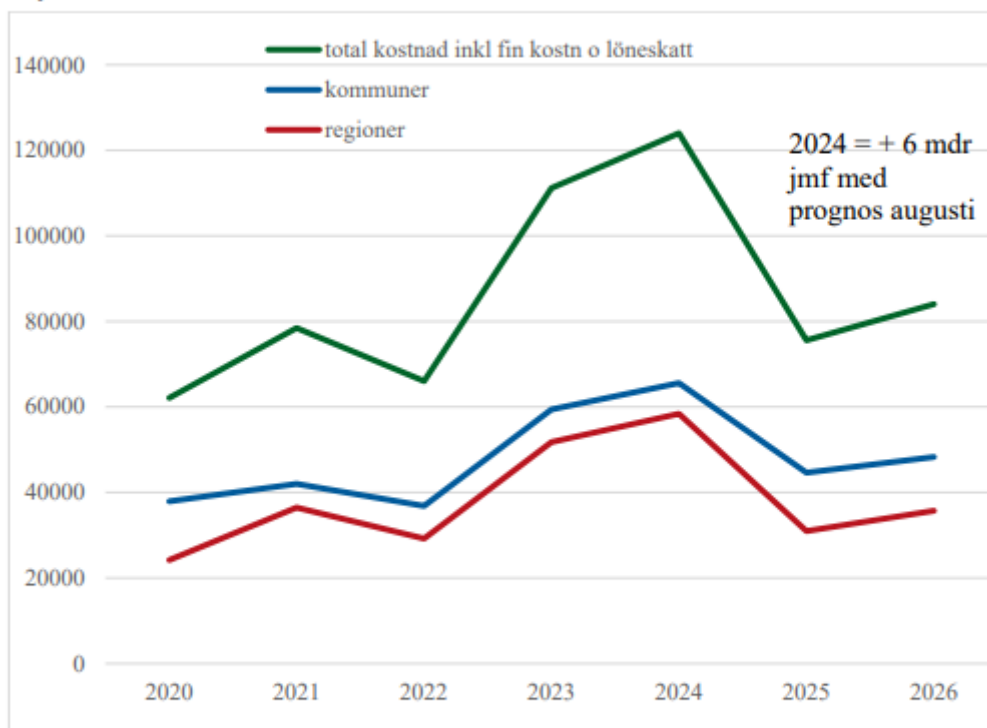
Källa: Sveriges Kommuner och Regioner.

Höga pensionskostnader och höjt PO

Kostnaderna för kommunernas och regionernas avtalspensioner ökar med cirka 45 miljarder kronor 2023 och med ytterligare 13 miljarder år 2024. Ungefär hälften vardera i kommuner respektive regioner.

Diagram 2. Pensionskostnader totalt samt kommuner och regioner, prognos oktober

Miljoner kronor

I huvudsak ser vi att en hög inflationspuckel drabbar pensionskostnaderna år 2023 och 2024 och en återgång till lägre nivå på pensionskostnaderna från 2025. Nedgången förklaras till stor del av prognosantagandet att prisbasbeloppet ökar med enbart 0,9 procent 2025.

Källa: Sveriges Kommuner och Regioner.

Den övergripande bilden är lik den bild som SKR presenterade vid förra skatteunderlagsprognosen i augusti (cirkulär 22:28). Det vill säga kraftigt ökade pensionskostnader år 2023 och 2024. En förändring jämfört med föregående prognos är att inflationsprognosen har reviderats upp för 2023. Antagandet över prisbasbeloppet år 2024 har därför höjts, vilket leder till ökade pensionskostnader år 2024. Därefter är det kraftigt minskade kostnader 2025 och 2026, vilket beror på att inflationen går tillbaka och därmed blir prisbasbeloppet mycket lågt enligt SKR:s antaganden. Beräkningar för 2025 och 2026 är mycket osäkra.

Det nya pensionsavtalet ökar kostnaderna

Det nya pensionsavtalet innebär permanent högre kostnader för den avgiftsbestämda pensionen, då premien höjs från 4,5 procent till 6 procent under tak (7,5 inkomstbasbelopp) respektive från 30 till 31,5 procent på inkomstdelar över tak. Detta motverkas till viss del då avtalet på sikt minskar kostnaden för den förmånsbestämda pensionen. Men det nya avtalet innebär en högre kostnadsnivå, särskilt för kommunerna.

Det nya avtalets ökade kostnader svarar dock enbart för en liten del av kostnadsökningarna år 2023, då effekter av den kraftiga inflationen och ökade värdesäkringen dominerar stort. Av kostnadsökningen för sektorn mellan 2022 och 2023 är det enbart cirka en femtedel som kommer från avtalsförbättringen. För kommunerna har dock avtalsförändringen stor betydelse. En uppskattning är att det nya pensionsavtalet år 2023 ökar kostnaden i kommunerna med 6–7 miljarder kronor.

Den höga inflationen förklarar de stora kostnadsökningarna

Merparten av kostnadsökningen beror således på den ökade inflationen. Prisbasbeloppet beräknas utifrån inflationstakten i juni året innan. Prisbasbeloppet för 2023 är därmed fastställt till 52 500 kronor, en ökning med 8,7 procent, det vill säga betydligt högre än SKR:s prognos för KPI-inflationen i våras. För 2024 bedöms prisbasbeloppet öka med 7,6 procent, det utgår från en prognos över KPI:s ökningstakt i juni 2023. Utifrån den aktuella prognosen kommer inflationen att gå ner mot och även understiga 2 procent på några års sikt och då kommer pensionskostnaderna att bli lägre.

Ökat prisbasbelopp påverkar pensionskostnaderna på flera sätt:

- Högre uppräknings av pensionsutbetalningar.
- Högre uppräknings av värdet på den avgiftsbestämda delen, den värdejusteras med prisbasbeloppet under utbetalningsåret.
- Högre intjänad förmånsbestämd pension, då pensionsunderlaget består av inkomsterna ett antal år tillbaka i tiden och de historiska inkomsterna räknas upp till dagens prisnivå med prisbasbeloppet. Det innebär ett högre pensionsunderlag och även ett högre pensionsunderlag för dem med inkomster över 7,5 inkomstbasbelopp, vilket är golvet för den förmånsbestämda pensionen.
- Stor effekt på den finansiella kostnaden, som inte räknas som en pensionskostnad för dagens intjänande och därmed inte påverkar PO, men som ligger på finansnettot.

Arbetsgivaravgifter för 2023 höjs ytterligare

Pensionskostnaderna för de idag aktivas pensionsintjänande ökar både på grund av den höjda premien i den avgiftsbestämda pensionen och på grund av ökningen i den förmånsbestämda pensionen. Förutom ökningen i pensionsunderlaget på grund av inflationsuppräknings av historiska inkomster bidrar även ökade löner år 2021 till kostnadsökningen i den förmånsbestämda pensionen. Det är dessa pensionskostnader som ingår i arbetsgivaravgifterna.

Hela ökningen av genomsnittlig arbetsgivaravgift förklaras av de ökade pensionskostnaderna. SKR föreslår nu en genomsnittlig arbetsgivaravgift på 44,53 procent i kommunerna för år 2023, vilket innebär en ökning med 5,3 procentenheter jämfört med år 2022.

Tabell 9. PO och prognos över avtalspensioner

Procent av lönesumman

Kommuner	2021	2022	2023	2024	2025
Arbetsgivaravgifter	31,42	31,42	31,42	31,42	31,42
Avtalsförsäkringar	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13
Avtalspensioner rek.*	8,60	7,70			
Avtalspensioner prognos	9,5	7,8	13,0	14,1	9,0
varav avgiftsbestämd del	4,9	4,9	6,8	6,9	7,0
inkl. löneskatt	6,0	6,1	8,5	8,6	8,7
varav förmånsbestämd	2,8	1,4	3,6	4,4	0,3
inkl. löneskatt	3,4	1,7	4,5	5,5	0,3
TOTAL PO	40,15	39,25	44,53	45,6	40,5

*Exklusive nytt livslängdsantagande år 2021.

Kraftigt ökat personalkostnadspåslag för avtalspensioner i kommunerna. De ökar med över 5 procentenheter år 2023 samt med ytterligare 1 procentenhet år 2024.

Källa: Sveriges Kommuner och Regioner.

Avesta kommun

Kommunalskatt

Skattesats i Avesta för år 2023 är 21,97 kronor, dvs oförändrad.

Delårsrapport 2022

Avesta kommunen redovisar ett positivt resultat för per 31 augusti med 94 miljoner kronor. I jämförelse med budget är det 42 miljoner kronor bättre än planerat. Utöver de statligt tillförda medlen har skatteunderlaget utvecklats betydligt mer positivt under året jämfört med de prognoser som gällde vid budgettillfället. Skatteunderlagsprognosen visade vid delårsrapporten 32 miljoner kronor bättre utfall än prognosen vid budgettillfället. När det gäller verksamheterna redovisar ett budgetöverskott på 17 miljoner kronor, varav Kommunstyrelsen står för det största överskottet med 20 miljoner kronor, och Omsorgsstyrelsen för ett underskott med -11 miljoner kronor. Prognosen i delårsrapporten visar sammanlagt på ett helårsresultat på 8 miljoner kronor för verksamheterna, och 64 miljoner för kommunen totalt.

Disponering av resultatutjämningsreserven (RUR)

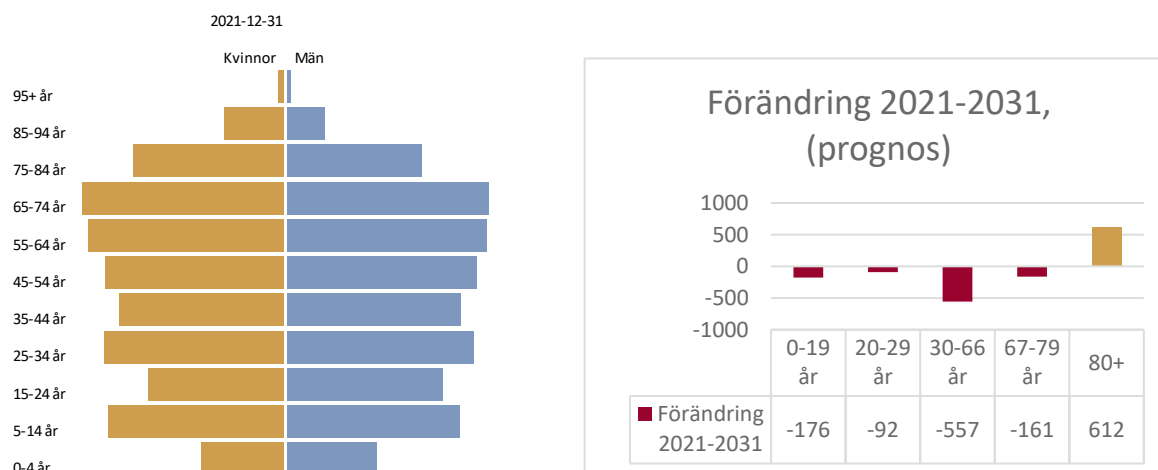
Från och med 2010 har resultat överstigande 2 procent enligt fullmäktigebeslut avsätts i en resultatregleringsreserv (RUR) att användas i lågkonjunktur och om kommunen redovisar ett negativt resultat. Definitionen av lågkonjunktur är när det årliga underliggande skatteunderlaget för riket understiger den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Upplösning får enligt RUR reglerna göras upp till ett nollresultat i en sidoordnad balanskravsutredning. I Avesta uppgår den ackumulerade avsättningen till RUR efter bokslut 2015 till det maximala beloppet på 40 miljoner kronor. Kommunfullmäktige har fattat beslut om RUR som avser en reservering och disponering enligt propositionen med koppling till konjunktursvängningar. Ytterligare avsättning till RUR måste beslutas av fullmäktige.

Befolkning

År	Inwånare	Förändring	Födelse-netto	Flytt-netto	Justeringar	Dalarna	Övriga Sverige	Utlandet
2011	21 486	-97	-92	-5		-10	-79	84
2012	21 467	-19	-110	89		9	-75	155
2013	21 582	115	-69	184		-6	-87	277
2014	22 022	440	-38	468		-3	33	438
2015	22 781	759	-58	804		-8	284	528
2016	23 161	380	-5	373		-111	-220	704
2017	23 256	95	-32	107		-57	-293	457
2018	23 323	67	19	46		-15	-280	341
2019	23 178	-145	-15	-143		-59	-292	208
2020	23 067	- 111	--24	-89		-23	-125	59
2021	22 925	-142	-15	-133	6	-30	-153	50
2022-03	22 847	-78	-22	-52	-4	-3	-35	-14
2022-09	22 927	2	-45	44	-7	11	35	9

Antalet invånare den 30 september i år är 22 927 invånare, vilket innebär en ökning av Avestas befolkning med +2 personer från årsskiftet. Justeringar är ej säkerställd förändring. Förändringen jämfört med 1 november 2021, den folkmängd som utgör grund för skatteberäkningen, (22 929 invånare) är -2 invånare.

Födelsenettet är negativt, -45 dvs det vill säga det föds färre än det dör i Avesta. Flyttnettot är positivt, 44 personer.

Befolkningspyramiden visar Avestas demografi 2021-12-31, fördelat på kön. Avesta tillhör de kommuner i landet som har hög andel äldre, då 25,8 % är 65 år och äldre.

Befolkningen år 2021 uppgick 31 december till 22 925 och 31 mars i år hade Avesta kommun 22 847 invånare.

Årligen gör SCB en befolkningsprognos för landets samtliga kommuner och regioner. Diagrammet till höger visar prognosförändring för de olika åldersgrupperna under en 10-årsperiod, år 2021 och prognosen för år 2031. Gruppen äldre förväntas öka mer än vad åldersgruppen i arbetsför ålder väntas göra.

Med hänsyn till de byggnationer som pågår och förväntade byggstarter beräknas underlaget för skatteprognosen få en bättre utveckling, vilket totalt innebär en skillnad med SCB:s prognos med 250 personer 2025.

Demografi

En värdeomätare för att mäta det demografiska trycket på verksamheterna är talet för den demografiska försörjningskvoten. Den visar hur många fler personer en person i arbetsför ålder behöver försörja utöver sig själv. Den befolkningsförändring som skett mellan åldersgrupperna de senaste 20 åren visar att den demografiska försörjningskvoten har ökat från 0,79 till 0,91 (2020). I den prognos som SCB har tagit fram för Avesta kommun kommer försörjningskvoten att fortsätta öka de närmaste 10–15 åren. Den ökande försörjningskvoten innebär en högre belastning på kommunens verksamheter och i synnerhet för äldreomsorgen i och med att åldersgruppen äldre ökar i andel, i synnerhet gruppen 80+, där behovet av hjälp i olika former är stort.

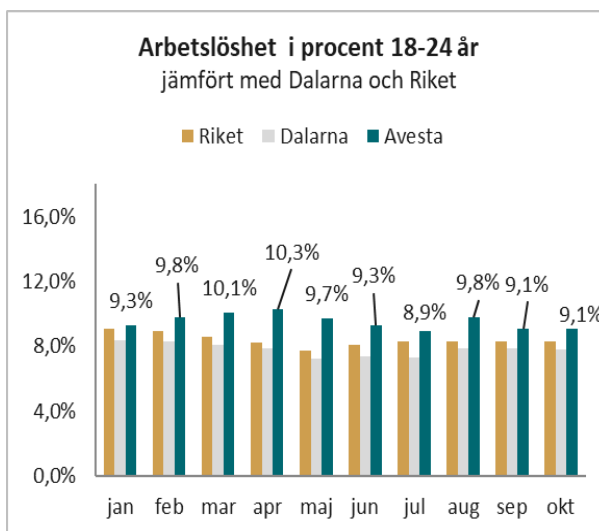
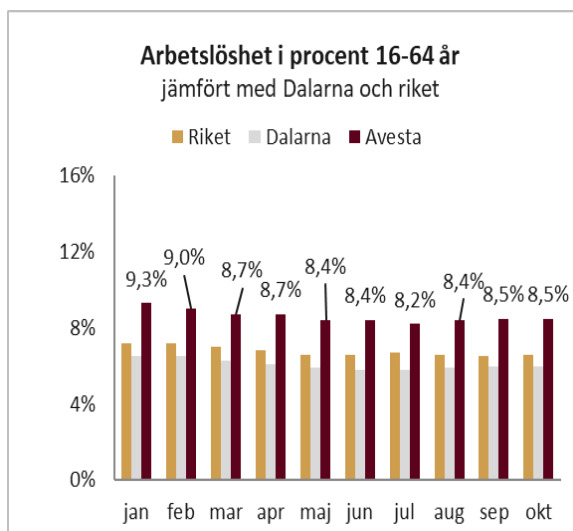
Bostads-, mark- och hyresmarknad

För närvarande finns det detaljplanlagda områden för ca 700 bostäder. Under 2021 tecknades markanvisningsavtal för framtida byggnation av bostäder i Krylbo, Älvnäsområdet och centrala Avesta.

Våra bolag kommer att behöva göra större nyupplåning för att klara investeringsbehovet av bland annat verksamhetslokaler och Va-nät.

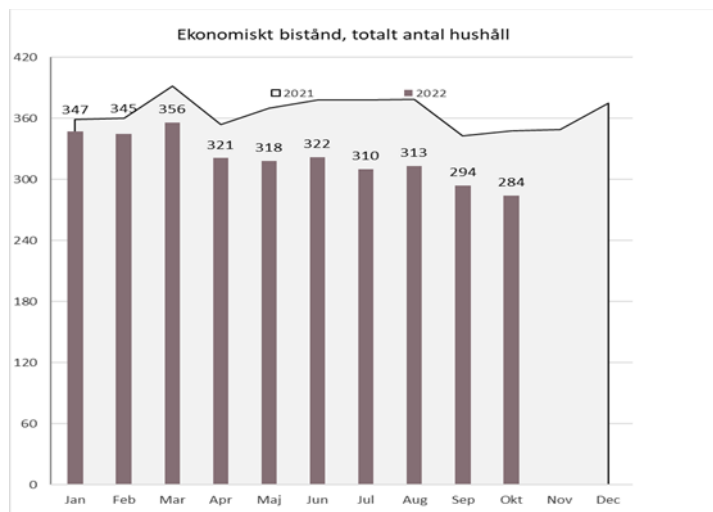
Arbetsmarknad

Arbetslösheten i Avesta ligger fortfarande högre i jämförelse med Dalarna och riket. Totalt per 30 oktober var 890 personer arbetslösa varav 84 ungdomar. Samma period förra året var antalet arbetslösa 1 012 varav 122 ungdomar, dvs antalet arbetslösa har sjunkit med 122 respektive 38 personer.

Utveckling av försörjningsstöd

Under 2022 är antalet hushåll med försörjningsstöd något färre jämfört med antal hushåll föregående år. Budgeten uppgår till totalt 29,8 mkr.

Personal

Rekryteringar

Avesta kommun arbetar aktivt med att vara en attraktiv arbetsgivare både enskilt och tillsammans med arbetsgivarnätverket inom Avesta, med syfte att attrahera nya medarbetare till våra arbetsplatser. Rekrytering av medarbetare sker inom de flesta yrken, men allra främst inom bildningsverksamheten och vården. Avesta kommun känner nu av den stor rekryteringsutmaning som pratats om under en längre period och det i vissa yrken svårare att hitta rätt kompetens.

Under 2021 annonserades totalt 342 tillsvidare tjänster. Utifrån hur många som har anställts är 69 % av de tjänster som utannonserats tillsatta. De flesta rekryteringsuppdrag har lyckats men det har ibland hänt att flera rekryteringsförsök av så kallade nyckelkategorier med högre utbildning fått göras om för att få tjänsterna tillsatta. För första kvartalet 2022 är det totalt 105 annonser för rekryteringar av 152 medarbetare på tillsvidare tjänster samt 40 annonser för rekryteringar av 220 medarbetare på tidsbegränsade anställningar, här finns då även tjänsterna för sommaren med.

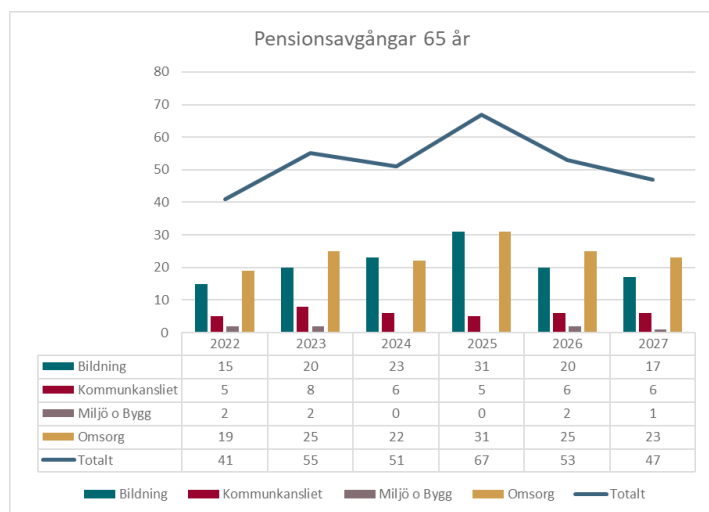
Åldersstruktur

Åldersstrukturen i Avesta kommun förhåller sig relativt konstant under åren. Åldersstrukturen på medarbetarna under 2021 fördelades sig på följande siffror, enligt nedanstående tabell.

Åldersintervall	Procent av totalt antal anställda
0–29 år	13,4
30–39 år	19,7
40–49 år	21,5
50–59 år	28,0
60–61 år	5,3
62–63 år	4,9
64–65 år	2,3
66–67 år	0,5
68–69 år	0,5

Pensionsavgångar

Avesta kommun är som så många andra kommunala arbetsgivare inne i en generationsväxling. För perioden 2022–24 ligger siffrorna på en relativt jämn nivå. År 2025 ökar de något för att de följande två åren sakta avta. Prognosen bygger på nuvarande medarbetares åldersfördelning

Kompetensförsörjning

Det är många arbetsgivare som konkurrerar om arbetskrafttillgången nu och även inom de närmaste åren. Inflyttningen till Avesta har minskat den senaste åren. Behovet av kompetent arbetskraft fortsätter dock att öka. Detta kan skapa utmaningar vad gäller erbjudanden om anställningsvillkor, utifrån en alltmer ökad konkurrens om arbetskraften.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljön påverkas av såväl ledarskap som av medarbetarskap, därför måste det ske ständiga aktiviteter som utvecklar samtliga inom Avesta kommun. Att skapa och bibehålla en god kultur inom organisationen samt att ambassadörer förmedlar positiva budskap kommer att vara viktiga delar i kompetensförsörjningen. Attraktiviteten skapas genom handling.

Sjukfrånvaro

Under 2020 ökade den totala sjukfrånvaron i Avesta kommun till 8,87%, troligtvis med anledning av den pågående pandemin. Under 2021 minskade sjukfrånvaron till 8,34 % men har åter börjat öka 2022 och uppgår per september till 8,46%. Målsättningen har varit att minska sjukfrånvaron med 0,5% procentenhet varje år. En del av den stigande sjukfrånvaron kan sannolikt förklaras med Coronapandemin som generellt ökat sjukfrånvaron hos flertalet arbetsgivare. Innan Coronapandemin bröt ut så visade dock kommunens sjuktal på uppåtgående trend.

Övriga dalakommuner har uppvisat en motsvarande utveckling av sjukfrånvaron. Andelen längre sjukfrånvaro, dvs från 60 dagar eller mer, har minskat medan korttidsjukfrånvaro i stället ser ut att öka. Det har under de senaste åren vidtagits en rad åtgärder i syfte att få ner sjukfrånvaron. Min Hälsa är ett förebyggande program som genomförs i samverkan med Företagshälsovården. Programmet riktar sig till medarbetare som löper stor risk att utveckla ohälsa och sjukskrivning. HR-enheten har utifrån i uppdrag av kommunstyrelsen tagit fram en handlingsplan med kostnadsberäkning för olika insatser som kan bidra till minskad sjukfrånvaro.

En viktig samarbetspartner för att stödja arbetet med lägre sjukfrånvaro är företagshälsovården då de har god kunskap om hur ett förebyggande och proaktivt arbete kan bedrivas samt en helhetsbild av kommunens redan pågående insatser som sker i samverkan mellan parterna.

En ytterligare åtgärd som startats är ett arbete kring friskfaktorer genom ett projekt i samarbete med Suntarbetsliv. I projektet har en styrgrupp samt två pilotgrupper påbörjat arbetet under början av 2022. Chefer och skyddsombud från förskola och kost ingår i pilotgrupperna.

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning skapas genom att verksamheten drivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt med en stabil finansiering som grund. Den goda hushållningen är en förutsättning för att även i framtiden kunna ge invånarna i kommunen en god och tillgänglig verksamhet.

Ur ett finansiellt perspektiv innebär god ekonomisk hushållning att det ekonomiska resultatet måste vara större än vad som enbart krävs enligt lagen. För att klara kommande investeringar, återbetala lån, pensionsåtagande och inte skjuta kostnader till kommande generationer måste budgeterade resultatmål uppnås. Utöver detta krävs resursutrymme för att klara morgondagens utmaningar, framtida förändringsarbete samt olika projekt och satsningar.

I **budgeten** anger och definierar kommunen mål och riktlinjer, såväl för ekonomin som för verksamheten, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. De finansiella målen behövs för att markera att ekonomin är en begränsning för att bedriva verksamhet – "spelplanen" utifrån kommunens egna förutsättningar.

Verksamhetsmålen behövs för att ange hur mycket av de olika verksamheterna som ryms på spelplanen (det vill säga kopplingen till ekonomin) och för att klargöra uppdraget gentemot medborgarna.

I årsredovisning och delårsrapport redovisas en samlad redogörelse för God ekonomisk hushållning. I dessa dokument görs en sammanvägning av det ekonomiska resultatet samt hur väl målen i planen har uppfyllts.

Finansiell analys

Den finansiella analysmodellen utgår från fyra finansiella aspekter; det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen. De fyra aspekterna, resultat, kapacitet och risk samt kontroll, utgör grunden i modellen. Målsättningen är att utifrån dessa identifiera eventuella finansiella möjligheter och problem och därigenom försöka klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning som föreskrivs i kommunallagen.

Resultat – Kapacitet

Med resultat avses balansen mellan löpande kostnader och intäkter och utveckling av investeringar.

Kapacitet beskriver den finansiella motståndskraften på lång sikt.

Avesta kommun resultat under de senaste åren har varit väldigt goda. Tillfälliga medel som till exempel flyktingstatsbidrag, välfärdsmiljarder. Detta tillsammans med verksamheternas budgetföljsamhet har bidragit i en positiv riktning.

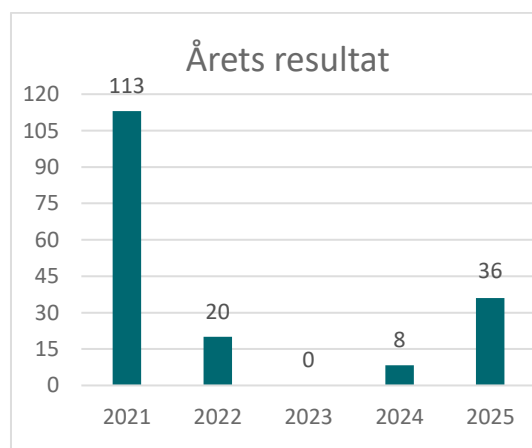
För de kommande åren budgeteras resultatet totalt till 44 mkr under planperioden.

Fördelningen under perioden:

2023: 0 mkr

2024: 8 mkr

2025: 36 mkr

Balanskrav

Det lagstadgade balanskravet för kommuner och landsting enligt Kommunallagen, innebär att kommunens resultat ska överstiga noll. Enligt rekommendationer och praxis ska realisationsvinster och extraordinära poster inte medräknas då avstämning mot balanskravet görs. Minskar det egna kapitalet, till följd av underskott, ska det återställas inom tre år.

Enligt nya regler för balanskravet finns numera möjlighet att sätta av medel de år som resultatet enligt balanskravet överstiger 2 procent av skatter och generella statsbidrag. Medlen ingår som en del i det egna kapitalet och kallas resultatutjämningsreserv. 2023–2025 motsvarar ett resultat på 2 procent 32–33 mkr.

Kommunen har redovisat positivt årsresultat från 2009 och därmed uppfyllt gällande balanskrav.

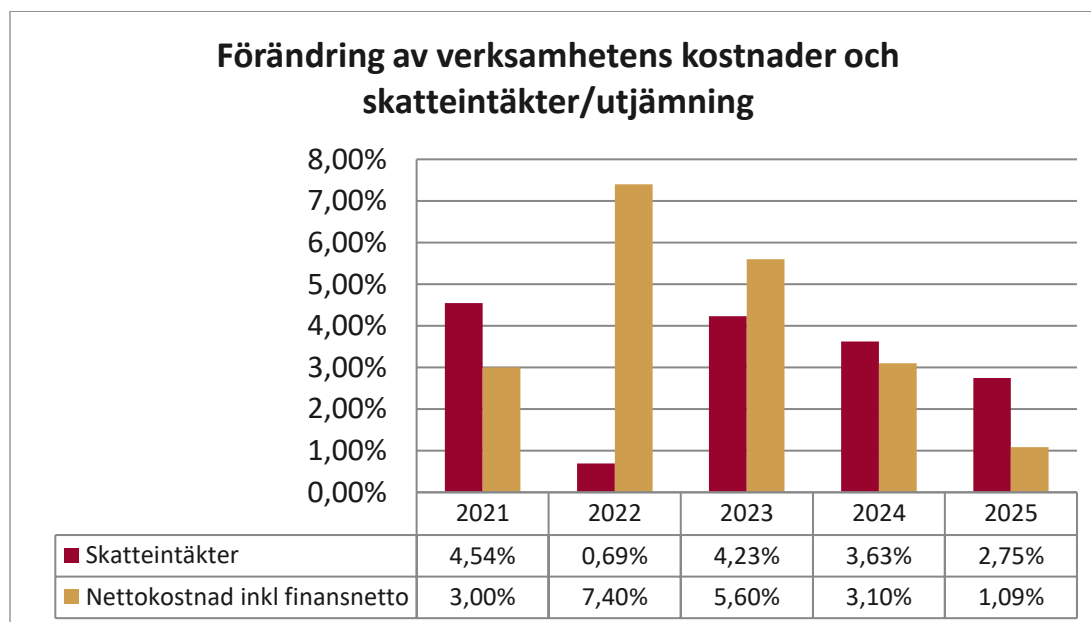
Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och statsbidrag

Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna visar hur stor del av skatteintäkterna som går åt till den löpande verksamheten. Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna och statsbidragen uppgick i samband med årsredovisning 2021 till 92,5 procent. Budget 2023–2025 innebär att relationstalet hamnar mellan 98,3–100 procent. En nettokostnadsandel som uppgår till 100 procent innebär att det inte finns skattemedel kvar som kan bidra till en del av finansieringen av investeringar.

%	2021	2022	2023	2024	2025
Verksamheten	90,1	95,5	95,9	95,3	93,7
Avskrivningar	2,5	3,2	3,4	3,5	4,2
Finansnetto	-0,1	0,0	0,7	0,7	0,0
Totalt	92,5	98,7	100,0	99,5	97,9

Kostnader och intäkter

En viktig förutsättning för en god ekonomisk hushållning är att det finns en balans mellan löpande intäkter och kostnader. Nettokostnaderna bör inte öka mer än skatteintäkterna och den kommunala utjämningsen. Utvecklingen visar att kostnaderna vissa år ökar i en snabbare takt än skatteintäkterna. Långsiktigt riskerar det att skapa en svagare ekonomisk ställning för kommunen.

Skattefinansieringsgrad av investeringar

Ett viktigt nyckeltal skattefinansieringsgraden som visar hur stor andel av investeringarna som har finansierats med skattemedel när den löpande driften har finansierats.

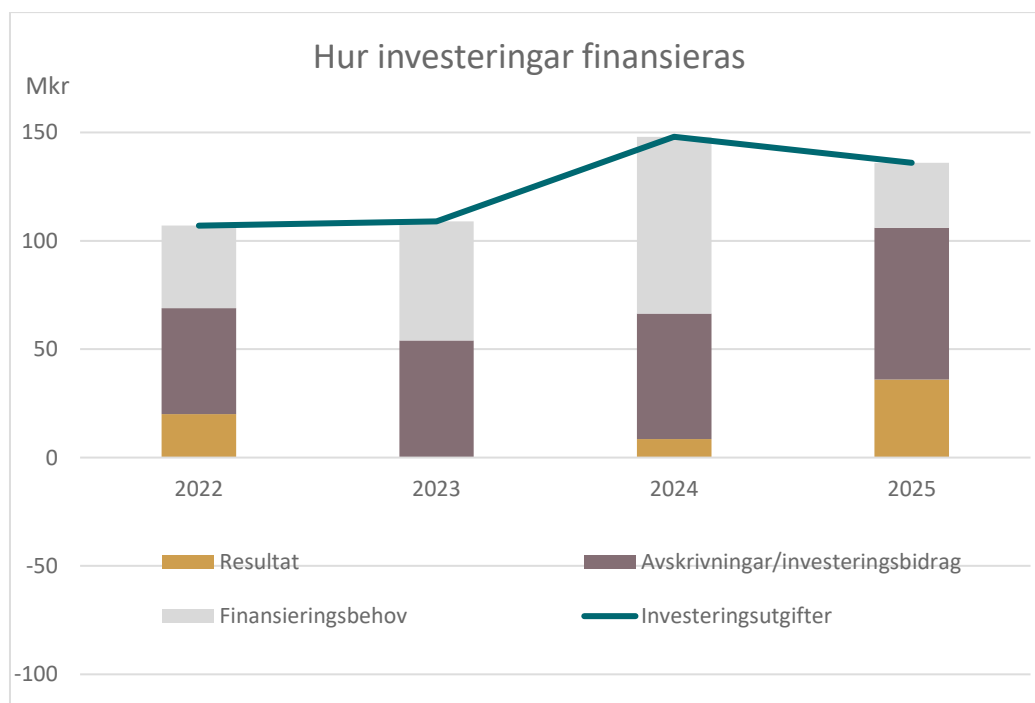
För perioden 2022–2025 kommer upplåningen att behöva öka alternativt att kommunen kommer att sänka sin likviditet i och med att självfinansieringen endast är mellan 45–78 procent av investeringarna.

mkr	2021	2022	2023	2024	2025
Finansiering:					
Avskrivningar	38	49	54	58	70
Investeringsbidrag	1	0	0	0	0
Försäljning av fastigheter	5	0	0	0	0
Resultat före extraordinära poster exkl resultat från försäljning (ingår ovan)	110	20	0	9	36
Utrymme för självfinansiering	154	69	54	67	106
Årets nettoinvestering	48	107	109	148	136
Överskott: att använda till amortering	106				
Underskott: finansieras via olika skulder/nyttjande av likvida medel		-38	-55	-82	-30
Självfinansieringsgrad, procent	321%	64%	50%	45%	78%

Investering och nyupplåning

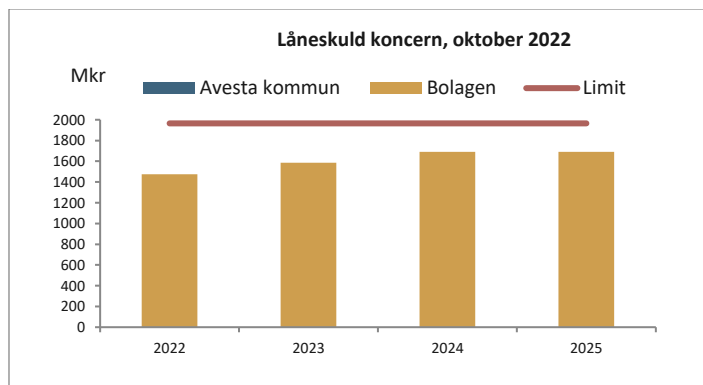
I kassaflödesanalysen kan man utläsa att summan av resultat och avskrivningar är lägre än de planerade investeringarna. Det innebär att delar av investeringarna kan komma att finansieras med nyupplåning. För att klara egenfinansiering av investeringarna krävs högre resultat. En hög lånefinansieringsgrad tenderar att urholka kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Kommunen har för tillfället likviditet som kan nyttjas för finansiering av investeringarna helt eller delvis under budgetperioden.

Åren 2023 kommer dock resultatet inte att kunna bidra till finansieringen av investeringarna. Det innebär en högre risk för lånefinansiering. För budgetperioden kommer självfinansieringsgraden att som mest uppgå till 78%, (45–78%).

Lån

Lånelimiten (total möjlig upplåning) för kommunkoncernen uppgår till 1 965 miljoner kronor. Låneskulden kommer att öka på grund av nybyggnationer i verksamhetslokaler, som ägs av kommunen och fastighetsbolaget Gamla Byn AB, samt investeringar för vatten och avfall under kommande planperiod. Investeringar som bolagen gör för kommunens verksamhetslokaler påverkar kommunens resultaträkning i form av ökade hyreskostnader.

Soliditet

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella utrymme. Den visar hur stor andel av kommunens tillgångar som finansieras med egna medel. Soliditeten påverkas av investeringsvolym, upplåning och resultatutveckling. Det finns ingen vedertagen norm för hur stor soliditeten bör vara, men inklusive hela pensionsåtagandet bör den minst överstiga noll. Det viktigaste är den långsiktiga trenden är positiv för att skapa en långsiktigt stark ekonomi.

Soliditeten beräknas bli oförändrad för 2023–2024 på grund av nollresultat, och öka något för 2025 då resultatet beräknas uppgå till 36 miljoner kronor.

	2021	2022	2023	2024	2025
Soliditet inklusive pensionsförpliktelse, exklusive bolagslån	17%	19%	19%	19%	23%

Risk – Kontroll

Risk ska spegla vilka risker som kan påverka resultat och kapacitet.

Kontroll visar hur upprättade finansiella målsättningar och planer följs.

Finansnetto

Till följd av den höga investeringstakten och den låga resultatnivån kan det under perioden 2023–2025 komma att uppstå behov av extern finansiering. Detta tillsammans med höjda räntor kan komma att innebära högre räntekostnader och utökad ränterisk. Ränta för pensionskostnaderna kommer att vara höga för åren 2023–2024.

tkr	2022	2023	2024	2025
Finansiella intäkter	24 500	36 300	45 100	46 200
Finansiella kostnader	-24 412	-47 700	-56 200	-46 300
- varav ränta pensionsskuld	-2 909	-15 240	-15 244	-4 280
Finansnetto	88	- 11 400	-11 100	-100

Pensionsåtaganden

Prognosen för kommunens årliga pensionskostnad beräknas enligt Skandia, vilken är kommunens pensionsförvaltare. Enligt prognosen ligger de årliga pensionskostnaderna på cirka 128 mkr inklusive särskild löneskatt, vilket totalt innebär 387 mkr för perioden 2023–2025.

Den avgiftsbestämda pensionen beräknas som procentuell andel av den årliga lönesumman utbetalas årligen till de anställda. Den avgiftsbestämda pensionen ökar 2023 från 4,5 till 6,0% av de anställdas lönesumma vilket påverkar kostnaderna kraftigt.

Finansiering av de årliga pensionskostnaderna sker via återlåning, det vill säga via beskattningsrätten. Samtliga pensionsförpliktelser beräknas uppgå till 712 mkr vid budgetperioden slut.

mkr	2021	2022	2023	2024	2025
Pensioner, kortfristig del	43	42	37	36	37
Avsättningar till pension	129	145	168	197	193
Pensionsförpliktelse äldre än 1998	518	499	504	505	482
Total pensionsskuld	690	686	709	738	712
Förpliktelse i % av total skuld	75%	73%	71%	68%	68%
Aktualiseringsgrad %	96%	96%	96%	96%	96%

Känslighetsanalys

Analysen visar hur mycket kostnaderna respektive intäkter ökar i och med förändrade antaganden och därmed påverkar kommunens finansiella situation.

	mkr
Löneförändring med 1% inklusive PO samtlig personal i kommunen	+/- 12
Bruttokostnadsförändring med 1%	+/- 18
Förändrad äldreomsorgstaxa med 10%	+/- 3
Förändrad barnomsorgstaxa med 10%	+/- 1
Förändrad utdebitering med 1 kr	+/- 54
Förändring av befolkningen med 50 personer	+/- 3
Generella statsbidrag med 1%	+/- 4
Förändring av skatteintäkter 1%	+/- 11

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Risکانالysen är mycket viktig, risker som besannas kan leda till stora påfrestningar i en kommun och i den kommunala verksamheten. Risker handlar framför allt om negativ utfall jämför vad som förväntas. I tabellen nedan sammanfattas väsentliga risker som identifierats för kommunen, indelat i omvärldsrisker, verksamhetsrisker och finansiella risker.

Omvärldsrisker			
Identifierad risk	Beskrivning	Påverkan	Hantering
Lågkonjunktur	Påverkar kostnader och intäkter och därmed kommunens verksamheter Konjunktürkänsliga företag i kommunen pressas Arbetslöshet	Tröghet att ställa om verksamheter till nya förutsättningar Högre arbetslöshet leder till ökade kostnader. Social oro. Psykisk ohälsa. Ökad barna- och vuxen vård.	Budgetprocess som skapar en beredskap för lågkonjunktur Krav på finansiell stabilitet i kommunen för att kunna hantera nedgångar i ekonomin Följa Plan för arbete & sysselsättning. Arbete i samverkan för att öka arbetstillfällena och öka anställningsbarheten
Ökad inflation	Ökade kostnader för kommunens verksamhet.	Ökad inflation innebär att ökade skatteintäkter i högre grad går till ökade kostnader för material och omkostnader i verksamheten. Kan även på sikt innebära ökade lönekostnader. Driftbudgeten påverkas negativt	Budgetprocess som skapar en beredskap för ökad inflation Krav på finansiell stabilitet i kommunen för att kunna hantera ökade kostnader Ökad förmåga att kunna prioritera mellan olika verksamheter
Investering	Ökade utgifter för kommunens investeringar på grund av hög inflation och materialbrist.	Ökade utgifter för investeringar innebär ökade kostnader som exempelvis högre hyra.	Prioriteringar mellan olika investeringar kommer att krävas. Ställningstagande till lämpligheten att investera nu behöver ske.
Ökat demografiskt tryck på grund av högre andel äldre	Ökat tryck på den kommunala verksamheten	Medvetna satsningar på att öka effektiviteten i kommunkoncernen i syfte att få resurserna att räcka till	Långsiktiga strategier Program följs för utbyggnad av äldreboende och trygghetsboende. Snabbare omställningar av vårdform.

Omvärldsrisker

Identifierad risk	Beskrivning	Påverkan	Hantering
Förändrat säkerhetsläge	Rysslands olagliga invasion av Ukraina har förändrat säkerhetsläget i Europa vilket i hög grad påverkar Sverige och Sveriges kommuner.	Det förändrade säkerhetsläget leder till oro och osäkerhet inom flera områden. Den globala ekonomin påverkas. Människor flyr från området. Sverige behöver rusta sitt totalförsvar.	Avesta kommun har sedan en längre tid arbetat med beredskapsplanering och det arbetet behöver stärkas ytterligare. Det goda arbetet med mottagande av flyktingar behöver fortsätta. Den ekonomiska beredskapen för att hantera en fortsatt lågkonjunktur behöver stärkas ytterligare.
Negativ befolkningsutveckling	Den långsiktiga befolkningsprognosen visar en negativ utveckling över tid.	En negativ befolkningsutveckling leder till en lägre ökningstakt av skatteintäkter vilket i sin tur kan leda till behov av prioriteringar och effektiviseringar. Negativ befolkningsutveckling kan även leda till ännu större svårigheter att försörja arbetsmarknaden med kompetens vilket kan leda till att den lokala tillväxten hämmas Detta kan i sin tur kan leda till ytterligare lägre skatteintäkter	Det pågår ett aktivt arbete med att Avesta även fortsättningsvis ska vara en attraktiv kommun att leva och verka i. Avesta kommun behöver fortsätta att utveckla sitt arbete för att dels få de företag som finns i kommunen att uppleva goda förutsättningar att verka i Avesta, dels för att fler nya företag ska etablera sig i kommunen.
Brist på arbetskraft till industrin/näringslivet /välfärdsområdet	Bristande "matchning" utbud och efterfrågan på kompetens dvs att befolkningen inte har den utbildning eller kompetens som efterfrågas	Utvecklingen i företagen och välfärden kan komma att hotas	Samarbete mellan Avesta kommun, näringslivet, arbetsförmedlingen, och utbildningssamordnare. Följa arbetsmarknadsplanen.

Omvärldsrisker

Identifierad risk	Beskrivning	Påverkan	Hantering
Brist på kommunikationer/ kollektivtrafik	Möjligheterna till arbets- och studiependling behöver förbättras. Utbudet av kollektivtrafik är sämre över länsgräns än inom Dalarna. Avestas två viktiga stråk är längs RV 70/Dalabanan och RV 68/Godsstråket genom Bergslagen. Påverkan: Bristande utbud försvårar rörlighet på arbets- och studiemarknaderna	Bristande utbud försvårar rörlighet på arbets- och studiemarknaderna. Utbudet av tågavgångar på godsstråket i Dalarna har minskat och planeras att minska än mer.	Dialog med Region Dalarna, Trafikverket och kommuner i våra viktiga stråk

Verksamhetsrisker

Identifierad risk	Beskrivning	Påverkan	Hantering
Coronapandemin Effekter på verksamheten efter pandemin	Under pandemin har kommunens verksamheter fått ställa om och anpassa sig till rådande restriktioner. Delar av organisationen har varit under stor press under en längre tid.	De delar av verksamheten som varit mest påverkade av pandemin påverkas av stor press under en längre tid vilket kan orsaka ohälsa bland medarbetare.	Alla verksamheter behöver vara uppmärksamma på långsiktiga effekter av pandemin och stödfunktionerna behöver vara förberedda på att skyndsamt bidra med stöd.
Hög sjukfrånvaro	Ökad ohälsa Hög sjukfrånvaro har betydande påverkan på verksamheten.	Ökade kostnader. Svårt att bemanna vilket ger ökad belastning på övriga, mer ansträngd arbetsmiljö. Kvalitetsbrister	Förebyggande insatser som "Min Hälsa", friskvårdstimme och friskvårdspeng, tillgång till gym och badhus, möjligt för äldre att nyttja förmånen 80 90 100. Arbete med hälsosamma scheman inom omsorgen. Företagshälsovård, stöttar med både förebyggande insatser och i rehabilitering. Ansökt om stöd för arbete med <i>Friskfaktorer</i> för ett långsiktigt främjande arbetsmiljöarbete.

Verksamhetsrisker

Identifierad risk	Beskrivning	Påverkan	Hantering
Fler elever med stödbehov.	På grund av distansstudier har fler elever kommit efter i sina studier.	Extra stödåtgärder inom grundskola och gymnasiet med högre kostnader till följd. Stor risk att åk 9 ej uppnår full behörighet och att avgångseleverna ej får ut sin gymnasieexamen.	Lovskolor, extra stöd i flera olika former erbjuds på grundskolan och gymnasiet. Alla elever kommer att erbjudas extra stöd i någon form. Gymnasiet erbjuder i större utsträckning en förlängd studietid.
Kompetensbrist / Resursbrist	Brist på utbildad personal i hela organisationen.	Sämre kvalitet i leveransen till våra medborgare. Svårt att tillsätta vakanta tjänster med behörig personal och ökade kostnader för inhyrd personal. Negativa effekter för personal kopplat till arbetsmiljö och bristande kvalitet.	Arbete med aktiviteter inom ramen för kompetensförsörjningsprogrammet pågår och planeras ytterligare, både kommunövergripande (ex aktiviteter inom attrahera/rekrytera/ behålla) samt förvaltningsvis (t ex pågår redan olika former av arbetsintegrerad utbildning på arbetstid inom vissa bristyrken).
Åldrande gator, vägar och fastigheter	Slitna gator och vägar som varit i drift under många år	Ökande kostnader för drift- och underhåll samt behov av investeringar	Upprätta underhålls- och investeringsplaner
Åldrande anläggningar	Slitna anläggningar som varit i drift under många år	Ökande kostnader för drift- och underhåll	Reviderade underhålls- och investeringsplaner Ökad tillsyn av befintliga anläggningar

Finansiell risk

Identifierad risk	Beskrivning	Påverkan	Hantering
Finansiell risk	Hög skuldsättning Stigande räntenivåer	Högre räntekostnad och högre kostnad för kapital	Aktiv skuldförvaltning Beslut om limitnivåer tas minst 1 gång per år Policy och riktlinjer för finansverksamheten ses över årligen

Så här ska vi arbeta för att nå vår vision och våra mål

Kommunens organisation

I den kommunala koncernen bedrivs verksamhet i olika driftsformer, kommunens nämndsorganisation och två helägda bolag samt ett kommunalförbund. Ett av de helägda bolagen har också ett dotterbolag. Kommunen anlitar privata utförare avseende för- och grundskoleverksamhet.

Avestas kommunkoncern

Styrelser och nämnder

Kommunstyrelsen

Ordförande: Blerta Krenzi
Förvaltningschef: Tobias Åsell

Omsorgsstyrelsen

Ordförande: Gunilla Berglund
Förvaltningschef: Carina Johansson

Bildningsstyrelsen

Ordförande: Mikael Westberg
Förvaltningschef: Björn Hansson

Västmanland Dalarna miljö- och byggnadsnämnd

Ordförande: Fagersta kommun
Förvaltningschef: Håkan Eck

Valnämnd

Ordförande: Marianne Hirsch

Krisledningsnämnd

Ordförande: Lars Isacson

Koncernföretag

Gamla Byn AB 100 %

Ordförande: Kurt Kvarnström
VD: Linda Nilsson

Avesta industristad AB 100 %

Ordförande: Kurt Kvarnström
VD: Linda Nilsson

Avesta Vatten och Avfall AB 100 %

Ordförande: Patrik Sundin
VD: Erik Nordén

Samägda företag

Södra Dalarnas

Räddningstjänstförbund 48,8%
Samägs med Norberg, Fagersta och Hedemora kommuner

Övriga med kommunalt intresse

Södra Dalarnas
Samordningsförbund

Västmanland Dalarna
lönenämnd
(Norberg)

Upphandlingscenter
Falun Borlänge regionen
(Ludvika)

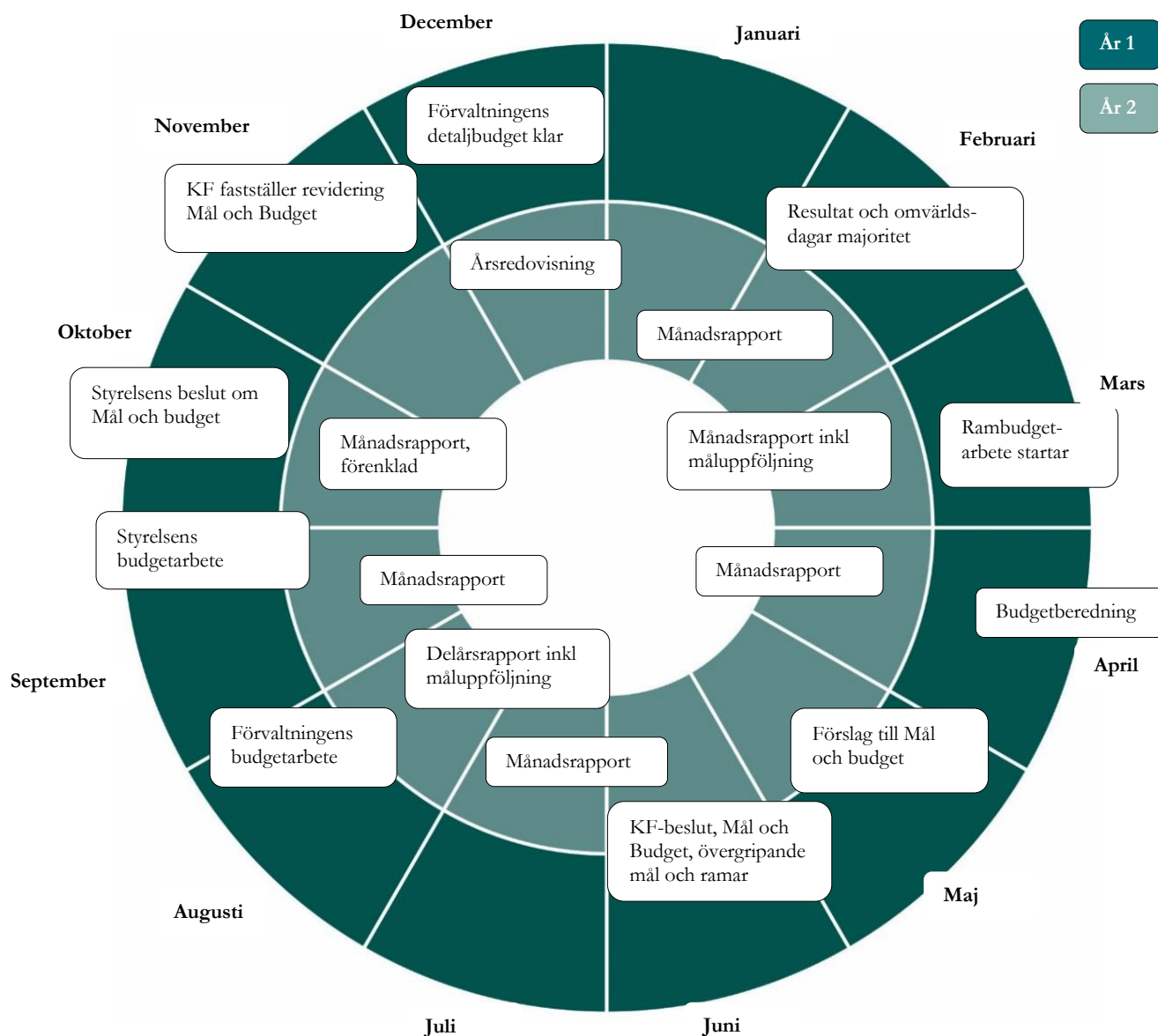
V-Dala överförmyndarsamverkan

Privata utförare

Grytnäs friskola
Avesta Grytnäs pastorat,
För- och grundskola F-6

Familjedaghem i privat regi

Styrprocess - årshjul

Styrprocess

Kommunfullmäktiges vision av hur kommunen ska utvecklas är utgångspunkten för målstyrningsprocessen. Utifrån visionen beslutar fullmäktige om Mål och budget för perioden.

Mål och budget innehåller de ekonomiska ramarna för styrelserna och de mål som fullmäktige vill att kommunen ska uppnå under de kommande tre åren.

Kommunfullmäktige fattar beslut om Mål och budget i juni. Skattesatsen beslutas i juni. Revidering av Mål och budget sker i november då också taxor fastställs av fullmäktige.

Mätbara mål är ett viktigt krav för att målen ska kunna följas upp. Mätbarheten åstadkoms med hjälp av så kallade indikatorer.

Indikatorer visar hur väl målet är uppnått. Indikatorerna kan vara kommunövergripande eller styrelsespecifika. Oftast krävs det flera indikatorer för att kunna avgöra om kommunen närmar sig det uppsatta målet. Om den politiska målsättningen inte kan mätas i form av en indikator ska den i stället formuleras som en inriktning, fullmäktige kan då ge styrelserna direkta uppdrag.

Aktiviteter visar på åtgärder som vidtagits för att på sikt uppnå målen.

Ansvarsområde, åtgärder och indikatorer ska anges i styrelsernas respektive verksamhetsplaner. Styrelserna ska även ange de aktiviteter som kortfattat talar om vilka åtgärder som styrelsen planerar att genomföra för att uppnå målsättningen i den strategiska planen.

Styrelsernas uppdrag

Styrelsernas uppdrag är att följa fullmäktiges intentioner. Den långsiktiga ekonomiska inriktningen i styrelsernas budgetarbete ska vara att skapa en buffert i verksamheten motsvarande **2 procent varje år** för att kunna möta särskilda händelser som kan uppstå under året.

Kommunfullmäktiges mål ska ligga till grund för styrelsernas indikatorer för sina respektive verksamheter. Styrelsernas Mål och Budget med indikatorer för verksamheterna som överensstämmer med fullmäktiges mål ska därefter beslutas av respektive styrelse. Styrelserna har möjlighet att fritt budgetera om mellan sina resultatenheter. Styrelsernas budgetarbete ska ske i nära dialog med verksamheterna.

Särskilt uppdrag: Uppdrag att förändra inköps- och upphandlingsrutiner för att kompensera ökade priser, ska implementeras 2023.

Uppföljning

Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljning och dialog med styrelserna utifrån sin uppsiktsplikt. Kommunstyrelse bereder också delårsrapport samt årsredovisning inför behandling i Kommunfullmäktige.

Styrelsernas ansvar

Respektive styrelse ansvarar för uppföljning av sina planer och beslut om eventuella åtgärdsplaner för att nå de mål som anges inom sina ekonomiska ramar.

Månadsuppföljning

Uppföljningen ska ske för månaderna februari, april, juli september. För oktober månad presenteras endast aktuellt utfall.

Vid månadsuppföljningarna redovisas;

- ekonomi-, personal- och verksamhetsstatistik
- åtgärdsplaner
- hur väl man klarar av att hålla sin budget och årsprognos

Månadsuppföljning mars

I mars ska en mer omfattande uppföljning göras till kommunstyrelsen som förutom ovan även omfattar;

- de kommunala bolagen,
- avstämning av särskilda uppdrag
- avstämning av fullmäktige beslutade mål

Delårsrapport augusti och årsredovisning

Dessa uppföljningar är lagstyrda och omfattar kommunkoncernen. De behandlas av kommunfullmäktige.

Vid dessa uppföljningstillfällen ska information ges om hur styrelserna lyckats i förhållande till;

- beslutade fullmäktigemål
- tilldelade ekonomiska ramar
- särskilda uppdrag
- personalredovisning enligt lagstiftning
- avstämning av indikatorer för målen som beslutats av Kommunfullmäktige i Mål och budget.

Detta ska redovisas enligt den uppföljning av mål som beslutats i detta dokument. Det ska också beskrivas med vilka aktiviteter styrelsen genomför eller planerar verksamheten i riktning mot dessa mål.

Verkställighetsbevakning

Den ska ske två gånger per år. Uppföljningsrapporterna ska godkännas av respektive styrelse/nämnd, alternativt arbetsutskott innan den överlämnas till kommunstyrelsen. I övrigt ges ekonomienheten i uppdrag att i detalj utforma dokumenten.

Föreligger avvikelser mot **beslutade mål** och **ekonomiska ramar** ska alltid förslag till åtgärder lämnas i syfte att komma till rätta med avvikelsen.

Mål- och budget dokumentet ska kommuniceras med all personal så att kommunens mål blir kända av alla medarbetare. Medarbetarna ska vara delaktiga i hur målen förverkligas.

Tidplaner

Beslut KF:

- Kommunstyrelsens arbetsutskott den 23 maj
- Kommunstyrelsen den 7 juni
- Kommunfullmäktige 20 juni

Revidering beslut KF:

- Kommunstyrelsens arbetsutskott den 21 november
- Kommunstyrelsen den 5 december
- Kommunfullmäktige 19 december

Tidplan för handlingar från styrelser och nämnder

- Underlag till **KF-taxor** ska lämnas till Kommunkansliet senast **10 oktober** för beslut i kommunfullmäktige 19 december
- **Styrelsernas detaljbudget** ska rapporteras in till Kommunkansliet senast den **12 december 2022**, för registrering i ekonomisystemet.

Interna förutsättningar

Övriga kostnader och intäkter

Övriga kostnads- och intäktsförändringar samt volymförändringar av verksamhet ska hanteras inom tilldelad ram. Beräknad allmän prisstegring, med 4,1 – 2,4 – 2,5 procent, (prisindex övrig förbrukning (PKV), tabell 8, SKR oktober 2022) ska inrymmas i befintlig ram.

Internräntan:

Internräntan för år 2023 uppgår **preliminärt till 1,90** procent. Den fastställs i januari för aktuellt år, enligt gällande investeringspolicy.

Investeringar:

Verksamhetens investeringsäskanden hanteras under löpande budgetår enligt den av kommunfullmäktige fastställda investeringspolicyn.

Hyror

Gamla Byn AB:s aviserade hyreshöjning ska inrymmas inom befintlig ram och hyreshöjningen sker utifrån 2022 års nivå. Avtal finns med indexklausuler för juni och oktober. Beroende på avtal är hyreshöjningen 75 eller 100 % av indexhöjningen.

Städindex

Städindex höjs med SCB-index (maj 2022). För 2023 ska ökningen i procent inrymmas inom befintlig ram.

Taxor

Styrelserna äger rätt att höja taxorna för verksamheten. Styrelserna äger även rätt att införa nya taxor om de är av ringa värde och eller ringa omfattning. Kommunfullmäktige ska besluta om taxeförändringar i övrigt, för de taxor som enligt kommunens taxepolicy är hänskjutna till Kommunfullmäktige.

Löner och arbetsgivaravgifter

Lönekostnadsökning för den tillsvidareanställda personalen budgeteras centralt under finansförvaltningen för perioden 2023–2025. Det gäller alla förvaltningar med undantag för Västmanland-Dala miljö- och byggförvaltning som är gemensam nämnd med Norberg och Fagersta kommuner. Där finansieras verksamheten av samtliga kommuner och ökningen ingår i ramen.

I styrelsernas ram ingår löneläget per 31 oktober 2022, dvs. årets lönerevision ingår.

Den preliminära arbetsgivaravgiften höjs 2023 med drygt 5 procentenheter. Ramjustering framgår under rubriken Särskilda beslut.

	Anställda	Förtroendevalda
Arbetsgivaravgift enligt lag	31,42	31,42
Avtalsförsäkring/kollektivavtalad pension	13,11	
	44,53	31,42
Rehab/friskvård/företagshälsovård	1,00	
Totalt	45,53	31,42

Den ekonomiska planen

Driftbudget	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kommunfullmäktige	-5 301	-5 720	-5 720	-5 220
Kommunstyrelsen	-195 316	-185 693	-192 933	-194 467
<i>varav Kommungemensamma kostnader</i>	<i>-61 712</i>	<i>-52 354</i>	<i>-59 832</i>	<i>-61 163</i>
Omsorgsstyrelsen	-600 381	-625 686	-630 436	-636 536
Bildningsstyrelsen	-661 050	-693 718	-690 893	-695 793
Västmanland Dalarna miljö- och byggnadsnämnd	-17 762	-19 434	-20 204	-21 014
SUMMA styrelse/nämnd	-1 479 810	-1 530 251	-1 540 186	-1 553 030
Finansförvaltning	1 499 610	1 530 251	1 548 586	1 589 030
Årets resultat	19 800	0	8 400	36 000

Resultatbudget

	Plan 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Verksamhetens nettokostnader	-1 462 683	-1 530 639	-1 576 164	-1 592 496
Avskrivningar	-48 637	-53 770	-58 001	-70 544
Verksamhetens nettokostnader	-1 511 319	-1 584 408	-1 634 166	-1 663 040
Skatteintäkter/generella statsbidrag	1 531 031	1 587 488	1 646 055	1 696 320
Extra statsbidrag höstbudget		8 321	7 610	2 819
Verksamhetens resultat	19 712	11 400	19 500	36 100
Finansiella intäkter	24 500	36 300	45 100	46 200
Finansiella kostnader	-24 412	-47 700	-56 200	-46 300
- varav ränta pensionsskuld	-2 909	-15 240	-15 244	-4 280
Resultat efter finansiella poster	19 800	0	8 400	36 000
ÅRETS RESULTAT	19 800	0	8 400	36 000

Finansieringsbudget

	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
LÖPANDE VERKSAMHET				
Årets resultat	19 800	0	8 400	36 000
Justering avskrivningar	48 637	53 770	58 001	70 544
Justering, avsättning pensioner	4 137	8 077	11 240	-5 957
<i>Kassaflöde från den löpande verksamheten</i>	72 573	61 847	77 641	100 587
INVESTERINGSVERKSAMHET				
Investering i materiella tillgångar	-106 854	-106 400	-145 300	-135 700
Inköp av finansiella tillgångar	-305	-2 202	-2 202	0
<i>Kassaflöde från investeringsverksamheten</i>	-107 159	-108 602	-147 502	-135 700
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Upplåning				
Nyupplåning *	0	0	0	0
<i>Kassaflöde från finansieringsverksamheten</i>	0	0	0	0
Förändring av likvida medel	-34 586	-46 755	-69 861	-35 113

* Nyupplåning sker i den mån kommunen saknar likvida medel för de investeringar som genomförs under budgetåret.

Balansbudget

	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar	1 021 207	1 077 500	1 168 461	1 235 077
Bidrag till statlig infrastruktur	23 006	21 546	20 086	18 626
Omsättningstillgångar	264 011	217 256	147 395	112 281
SUMMA TILLGÅNGAR	1 308 224	1 316 302	1 335 941	1 365 984
SKULDER OCH EGET KAPITAL				
Eget kapital	754 252	754 252	762 652	798 652
därav Årets resultat	19 800	0	8 400	36 000
Avsättningar	194 224	202 301	213 540	207 583
Kort- och långfristiga skulder	359 749	359 749	359 750	359 750
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	1 308 224	1 316 302	1 335 941	1 365 984
Soliditet inklusive pensionsförpliktelse, exklusive bolagslån	19%	19%	19%	23%

Balansbudgeten är exklusive Internbanken 1426 Mkr, aktuellt lånebelopp